
Διεθνής έκθεση φεμινιστικού βιβλίου.

Διεθνής Έκθεση Φεμινιστικού Βιβλίου, με ταυτόχρονο Συνέδριο, πραγματοποιήθηκε πρώτη φορά το 1984 στο Λονδίνο. Το επιτυχημένο πείραμα επαναλήφθηκε δυο χρόνια αργότερα στο Όσλο και τρίτη φορά φέτος, από 14-19 Ιουνίου στο Μόντρεαλ του Καναδά. Η όλη εκδήλωση οργανώθηκε από ομάδα Καναδέζων Φεμινιστριών και Λογοτέχνιδων και φιλοξενήθηκε σε κτίρια του Πανεπιστημίου του Μόντρεαλ. Στον άνετο χώρο της Έκθεσης, απέρατα περίπτερα παραχωρήθηκαν σε εκπροσώπους γυναικείων λογοτεχνικών και φεμινιστικών Οργανώσεων, σε συγγραφείς, μεταφράστριες, σε εκδότες και εκδότριες, προκειμένου να εκθέσουν βιβλία, περιοδικά και άλλα έντυπά τους, με περιεχόμενο κυρίως φεμινιστικό, λογοτεχνικό, επιστημονικό, πολιτιστικό. Συγχρόνως, στις αίθουσες του Συνεδρίου, πυκνό και ποικίλο πρόγραμμα με ομιλίες στρογγυλής τράπεζας συγκέντρωνε τις Συνέδρους, γυναίκες του πνεύματος και των αγώνων, προερχόμενες από όλα τα μέρη του πλανήτη μας. Ευρωπαϊκές και Ασιατίσες, Βόρειο-και Λατινο-Αμερικάνες, Αφρικάνες, Αυστραλές, Νεοζηλανδές, συναντήθηκαν ανάλογα με τα γενικά ή ειδικά τους ενδιαφέροντα για να γνωριστούν, να συνεργαστούν δημιουργικά να ενημερωθούν και ενημερώσουν, ν' ανταλλάξουν και διαδώσουν απόψεις, σε ατμόσφαιρα φιλίας, άνεσης σχέσεων, αλληλεγγύης και επικοινωνίας σε διεθνή κλίμακα.

Όπως η Έκθεση-Συνέδριο δεν έγινε από τη σύσταση της πολύ γνωστή στη χώρα μας, ή ίσως δεν της δόθηκε ιδιαίτερη δημοσιότητα, δεν στάθηκε δυνατή η έγκαιρη οργάνωση συμμετοχής μας στην Έκθεση του Μόντρεαλ, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι οι Ελληνίδες έμειναν εντελώς αμέτοχες στη διεθνή αυτή εκδήλωση. Προβολή της Ελληνί-

δας και των γραπτών επιτευγμάτων της έγινε μέσα από το περίπτερο που παραχωρήθηκε από τις οργανώτριες της Έκθεσης ενώ βιβλία για τον εμπλουτισμό του περιπτέρου προσφέρθηκαν από Ελληνίδες συγγραφείς, τις γυναικείες Οργανώσεις και τους Εκδοτικούς Οίκους που πρόθυμα χάρισαν λογοτεχνικά, φεμινιστικά, επιστημονικά έργα τους σε αριθμό και βάρος τόσα όσα άντεξαν οι αποσκευές της συγγραφέως **Βάσως Κωσταριδίη**, η οποία είχε και την πρωτοβουλία συλλογής του υλικού, υλικού που συμπληρώθηκε με προσφορά σε έντυπα, δημοσιεύματα, αφίσσες κλπ. της Γενικής Γραμματείας Ισότητας και του Κέντρου Ερευνών για τις Γυναίκες της Μεσογείου (ΚΕΓΜΕ). Η πρωτοβουλία επεκτάθηκε στις Κύπριες συγγραφείς, απευθείας ή μέσω της Μορφωτικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Παιδείας Κύπρου, ώστε να περιληφθούν έργα στη γωνιά της Ελληνικής γλώσσας. Μετά το τέλος της Έκθεσης, όλα τα βιβλία χαρίστηκαν για λογαριασμό των δωρητών, στην Ελληνική Κοινότητα, στο Πανεπιστήμιο του Μόντρεαλ, στο Πανεπιστήμιο Μακ Γκιλλ και στο Κολλέγιο Ντάουσον, όπου λειτουργούν Κέντρα Νεοελληνικών Σπουδών.

Η **Βάσω Κωσταριδίη** ταξίδεψε ιδιωτικώς στον Καναδά, φρόντισε για τη δημιουργία του ελληνικού περιπτέρου, παρακολούθησε ομιλίες και διάφορες εκδηλώσεις και προσκλήθηκε να συμμετάσχει σε στρογγυλή τράπεζα και να αναπτύξει το θέμα «Η θέση των Ελληνίδων συγγραφέων σήμερα». Όσον αφορά τα γενικότερα θέματα που πραγματεύτηκαν οι Συνέδριοι, αυτά, κάτω από τους τρεις γενικούς τίτλους «Η αίσθηση της μνήμης», «Τα ονόματα της εξουσίας», «Η στρατηγική της φεμινιστικής συνείδησης», κάλυψαν ευρύτατη κλίμακα ομιλιών από τις ο-

ποιές σταχυολογώντας αναφέρουμε: «Μνήμη, γραφή και δημιουργία», «Η λογοτεχνική μετάφραση, περιθώρια και ελιγμοί», «Το κίνημα των γυναικών ανά τον κόσμο», «Η δύναμη της πληροφορίας στη ζωή και το μέλλον των γυναικών», «Λογοκρισία και αυτολογοκρισία», «Φεμινισμός και πολιτική», «Φεμινισμός και παράδοση», και πολλές άλλες ομιλίες που ανέπτυξαν ή παρακολούθησαν οι περίπου 200 συγγραφείς, 40 εκδότριες και οι εκπρόσωποι 50 περίπου γυναικείων Οργανώσεων.

Πλην της Έκθεσης βιβλίου και των ομιλιών οργανώθηκαν και επί μέρους εκδηλώσεις όπως Έκθεση Εικαστικών Τεχνών, προβολές ταινιών και βίντεο, βραδιές μουσικής, ποίησης, χορού και θεάματος, θεατρικές παραστάσεις, με κορωνίδα τη λαμπρή δεξίωση, παρουσία επισήμων, προς τιμή των Συνεδρών, σε μεγαλόπρεπο κτίριο στην κορυφή του καταπράσινου λόφου που δεσπόζει της όμορφης πόλης του Μόντρεαλ.

Η προσεχής -τέταρτη- Διεθνής Έκθεση, θα πραγματοποιηθεί σε δύο χρόνια, κατά πάσα πιθανότητα στο Νέο Δελχί ή στη Βαρκελώνη. Ενημερωμένες οι Ελληνίδες και Κύπριες, προετοιμαζόμενες έγκαιρα, θα μπορούσαν να συμμετάσχουν σε μια διεθνή εκδήλωση που ευνοεί τους δεσμούς ανάμεσα στις γυναίκες όλου του κόσμου και τη διάδοση των βιβλίων τους, και που θα άνοιγε ενδεχομένως ενδιαφέρουσες προοπτικές τόσο προς την πλευρά του φεμινιστικού κινήματος όσο και προς τις Ελληνίδες συγγραφείς, και θα βοηθούσε να υπερνικηθεί στον τομέα του βιβλίου το φράγμα που άθελά της θέτει η παλιά, πλούσια, πάντα ζωντανή αλλά πολύ λίγο ομιλούμενη ανά τον κόσμο γλώσσα μας.